

Antanas Masionis

KAIP ĮDIEGTI VAIKAMS LIETUVIŲ KALBOS MEILĘ

“Mūsų Lietuvoje” jau buvo daug rašyta apie lituanistinę mokyklą, apie Lietuvių kalbą ir jos vartojimą šeimose. Tikimės, kad šis straipsnis ir dar keli kiti prisidės prie šio klausimo paraiškinimo ir gal prives prie kokių konkrečių sprendimų. Red.

Ne tik tėvai ir lituanistinių mokyklų mokytojai, bet ir kiti esame girdėję, kad vaikai, lankantieji šeštadienines mokyklas, labai nenoriai mokosi lietuvių kalbos. Yra net tokių atsitikimų, kad vienas kitas vaikas yra pasakęs ne tik savo draugams, bet net tiesiog mokytojams ir tėvams “I hate Lithuanian”. Ir kas dėl to kaltas, kad kai kurie vaikai turi tokią neapykantą lituanistinei mokyklai ir pačiai lietuvių kalbai?

Neseniai man teko susipažinti su kai kuriais vienos pedagogės peršamais būdais, kaip prie tokių vaikų priėti ir kaip juos paveikti, kad jie uoliau mokytų savo gimtosios kalbos. Kadangi tokių vaikų atsiranda vis daugiau ir daugiau, nes į mūsų mokyklas ateina vis didesnis skaičius mokinių, gerai nemokančių lietuvių kalbos, tad verta susipažinti su tos pedagogės premonėmis, prieš pradėdant naujus mokslo metus, ne tik mokytojams, bet ir tėvams. Pagaliau, kai kurie dalykai gali būti įdomūs net ir visai skaitančiai visuomenei.

Ta pedagogė, kurios vardo aš tuo tarpu dar nepaminėsiu, yra nuomonės, kad, nepaisant turimų geriausių mokytojų, geriausių vadovėlių, vaizdingiausių mokslo priemonių, yra “labai svarbus veiksnys — tai pačių mokinių aktyvaus nusiteikimo mokytis gimtosios kalbos ugdymas, skiepijimas meilės, pagarbos lietuvių kalbai”.

Ji įsitikinusi, kad “Lietuvių kalbos gramatikos ir rašybos mokymo turinys (fonetika, kalbos ir sakinio dalys, įvairios rašybos taisyklės) (negali pradinųjų klasių mokinių labai traukti ir žavėti, nes jų amžiui tai gana abstraktūs, loginio mąstymo reikalaujantys dalykai. Ne vienam silpnesniam mokiniui gramatiką ir rašybą gerai išmokti sunkoka”.

“Tad kaip jiems šį dalyką pamilti?” klausia pedagogė. Čia pat ji ir paaiškina, kad “šios aplinkybės dar kartą patvirtina, kaip reikalinga ugdyti pačių mokinių aktyvų nusiteikimą. Įsisąmoninę gimtosios kalbos svarbumą, jie greičiau suras jėgų ir laiko mokymosi sunkumus įveikti.

Dabar čia skaitytoją supažindinsime, kaip pagal ją tas įsisąmoninimas turi

Dalis Toronto Maironio mokyklos choro, kuris dainavo Vasario 16 iškilmeje Anapilio salėje. Choro vadovė — muz. D. VISKOTIENĖ Ntr. St. Dabkaus

būti vykdomas. Kadangi ji tas savo siūlomas priemones pristato gana suglaustai ir nėra ko visai išleisti, išskytus gal tik vieną kitą trumpą paragrafą ar vieną kitą sakinį, tad daugumą jos minčių atpasakosime jos žodžiais ištiesai.

“Kiekvienos tautos žmonėms”, dėsto ji, “gimtoji kalba yra brangi. Lietuvių kalba yra mūsų gimtoji kalba. Kad vaikai labiau suprastų jos svarbą, kiekviena patogia proga apie tai reikėtų mokiniams priminti, paaiškinti ir paskatinti geriau, stropiau ją mokytis. Mokiniai išsiugdę pagarbą ir meilę gimtajai kalbai, labiau... mokės gerbti ir kitų tautų kalbas. Priminkime, kad “pirma klasiai” ne visi, A.M.) “moka lietuviškai tik kalbėti, ir tai dar netobulai. Reikia išmokti skaityti ir rašyti. Jeigu stengsis, gerai mokysis, mokykloje jie perims daug daugiau gimtosios kalbos

turtų. Apie tai kalbėtina ne tik I klasėje, bet ir kitose”.

“Skatindami mokinius atidžiau įsiklausyti, kaip tariami ilgieji ir trumpieji balsiai, stropiau mokytis taisyklingai tarti ir rašyti žodžius su šiais balsiais, aiškiname, kad ilgieji ir trumpieji balsiai bei dvibalsiai — lietuvių kalbos puošmena. Jie teikia kalbai skambumą, melodingumą. Tai labai sena lietuvių kalbos ypatybė. Kas išmoksta šiuos garsus žodžiuose aiškiai ir taisyklingai tarti, tas ir rašydamas neklysta, to žmogaus kalbos malonu klausytis. Mokydami kuo geriau, aiškiau tarti visus žodžius balsius, ypač ilguosius ir trumpuosius, nuolat atkakliai taisydami mokinių tarimo klaidas, ne tik įpratinsime taisyklingai kalbėti, bet tuo pačiu skatinsime gerbti gimtąją kalbą, jos neiškraipyti, ją tausoti”.

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinis prenumerata Brazilijoje Cz\$. 150,00

Prenumerata paprasčia pašto į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz\$. 250,00

Užmojančia, Sveikštinimai ir Skelbimai (Anúncios)

Už skelbimą kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuostūm.

Pavade pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaizdas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Justindiba, 28 Parque da Mooca - CEP-03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz\$. 2,50

I P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS - Cz\$. 200,00

I mokamą už skilties (Coluna) centimetras Cz\$. 10,00

Rašiniai gražinami tik autoriumi prašant.

"Nagrinėjant žodžio dalis, sudarant įvairius išvestinius žodžius, daug progų mokiniams parodyti lietuvių kalbos darnumą. Antai I klasėje besimokydami balsių j - y, u - ū, e - é taisyklingo tarimo ir rašybos atveju, mokiniai sudarys ir rašys tokius žodžius kaip namukas, ratukas, dukrytė, sesytė, knygelė, dainelė, kibirėlis, ašotėlis. Apibendrinant šią temą, galima paaiškinti, kad tokių maloninių žodžių jie išmoko tik dalį. Lietuvių kalboje jų labai daug. Pavyzdžiui dukra, dukrelė, dukrytė, dukraitė, dukraitėlė, dukrytėlė, dukružėlė, dukterytė, dukterėlė. Arba daikto mažumai nusakyti: mažas, mažiukas, mažytis, mažutis, mažutėlis, mažytėlis, mažytėlaitis, mažuliukas, mažučiuikas. Šių žodžių vartojimo įvairumą galima parodyti skaitant ir nagrinėjant lietuvių liaudies dainas ir pasakas. Perskaitome dalį pasakos ar dainos, kurioje yra daug deminutyvų, pasigrožime ja pasvarstome, kodėl ją malonu skaityti, jos klausytis. Paskui tą patį tekstą skaitydami, bandome visus maloninius žodžius pakeisti paprastais. Sugretinę abu perskaitytus tekstus, mokiniai juste pajus, kokią didelę reikšmę deminutyvai turi liaudies kūrybai. Padaroma išvada, kad liaudies pasakos ir dainos tokios malonios, švelnios yra todėl, kad jose daug mažiųjų, maloninių žodžių".

"Mokant žodžių dalių III klasėje, vėl patogu parodyti lietuvių kalbos darnumą, vartojant įvairias priesagas. Pavyzdžiui, iš žodžio laukti, galima padaryti net šešias išvestines formas: lūkuriau, lūksnoti, lūkčioti, palūkėti, lūkterėti, lūkinėti. Kaupiant giminiškus žodžius, vėl išryškėja žodžių darnumas. Pavyzdžiui, darbas, darbelis, darbininkas, darbuotojas, darbingas, darbštus, darbštuolis, darbštumėlis, darbštumas, uždarbis, bedarbis. Su šaknimi mok - turime net šešiblika giminių

niškų žodžių mokiny, mokinukas, mokyta, mokytojas, mokykla, mokyklėlė, mokyklinis, mokytojauti, pamoka mokyti mokyti, išmokti, mokslus, mokslininkas, mokslis, mokslas. Žodžio namas vedinių lietuvių kalba turi net 54. Tokių lietuvių kalbos žodžių daromų pavyzdžių mokytojas gali pateikti labai daug. Kaupdami kuo daugiau giminiškų žodžių, ne tik akivaizdžiai mokiniams parodysime lietuvių kalbos žodžių darumą, bet ir ugdytume kalbos nuojautą, įtvirtinsime žodžio dalių nagrinėjimo įgūdžius, gausinsime vaikų žodyną, patikslinsime bei išaiškinsime kai kurių rečiau vartojamų žodžių reikšmės supratimą, pratinsime taisyklingai tarti".

"Dar viena svarbi lietuvių kalbos ypatybė yra jos turtingumas, sinonimų gausumas. Šią mūsų kalbos ypatybę patogu parodyti per skaitymo pamokas, aiškinantis rečiau vartojamus, vaikams nesuprantamus žodžius. Kad būtų lengviau išaiškinti vaizdingus žodžius, kaupiami sinonimai, aptiriamos jų reikšmės, skirtybės, svarstoma, kodėl rašytojas pasirinko tą, o ne kurį kitą žodį. Akcentuojama, kaip svarbu pasakojant ar rašant rašinį parinkti vaizdingą taiklų žodį. O rinktis lietuvių kalbos ištekliuose yra iš ko. Štai žodžiui gražus turime 17 sinonimų, greitas - 21, bėgti - 68 sinonimus, valgyti - 80, kalbėti - 238, o žodžiui eiti net 236 sinonimus. Panašiais pavyzdžiais pailiustravus lietuvių kalbos sinonimų gausumą, pravačtu kappti juos, aptarti jų reikšmės atspalvius, sudaryti sakinių su rečiau vartojamais žodžiais, kad mokiniai turtintų savo kalbą, mokytūsi vartoti kuo daugiau sinonimų bei įvairių taiklių, vaizdingų žodžių. Ypač naudingas toks darbas rengiantis rašiniams, aptariant mokinių kūrybinius darbelius".

"Ugdant gimtosios kalbos meilę, pagarbą jai, galima ir kitokiu būdu parodyti lietuvių kalbos žodingumą. Parinkus tinkamą progą per bet kurią lietuvių kalbos pamoką, atsinešamas į klasę "Dabartinis lietuvių kalbos žodynas". Su mokiniais svarstoma, kiek jame gali tilpti žodžių. Suskaičiuojami puslapio žodžiai, dauginama iš 10, o paskui dar iš 97 (žodyne yra 970 puslapių). Apkaičiavus paaiškėja, kad žodyne yra apie 53,460 žodžių. Konstatuojama, kad tai daug žodžių, tačiau jie tesudaro tik dalelę visos lietuvių kalbos. Lietuvos Mokslų akademija surinko ir išleido 12 lietuvių kalbos žodyno tomų, ir tai dar ne visi lietuvių kalbos žodžiai į juos surašyti. Štai kokie didžiuliai mūsų gimtosios kalbos ištekčiai. Pasigrožėję, pasidžiaugę jos turtingumu, skatiname mokinius įvairiausių būdais gausinti savo pačių kalbą, įsiminti skaitomose knygoje pastebėtus ir per pamokas aptariamus naujus žodžius, pratintis juos vartoti savo kalboje. Pravartu net vesti vaizdingų žodžių ar sinonimų žodynėlius, organizuoti lenktynes, kas daugiau sia pasakys kurio nors daiktavardžio ar veiksmavardžio sinonimų, vaizdingų būdvardžių, giminiškų žodžių ir pan. Taip mokiniai skatinami ne tik didžiulis žodynuose sukauptais lietuvių kalbos turtais, bet ir kuo daugiau pasisemti tų lobių, kad mokėtų gyvai, vaizdingai, išraiškingai papasakoti patirtus įspūdžius, atkurti matytus vaizdus, parašyti įdomius, turtingus rašinius. Tuo pačiu skatinsime ugdytis galėjimą vaizdingai pasakoti, kurti dainas ir pasakas, kaip kūrė mūsų protėviai. O jie senų senovėje, nei skaityti, nei rašyti nemo-kėdami, sukūrė ir mums paliko didžiulį tautosakos - liaudies kūrybos turtą. Mokiniai mėgsta pasaką, bet žino, kad lietuvių liaudies pasakų yra surinkta 60 tūkstančių? Liaudies dainų sukaup-ta daugiau kaip pusė milijono, apie 200 tūkstančių patarlių ir priežodžių; daugybė kitos smulkiosios tautosakos (po kelis šimtus variantų). Juk tai lobis, kurio mums galima pavydėti. O kokia spalvinga, žodinga, vaizdinga, liaudiška šių kūrinių kalba, kiek juose šmaikštumo, išminties, gėrio teigimo. Iš tautosakos kalbos turty sėmėsi ir dabar semiasi rašytojai, mokslininkai. Iš jos ir mes turime rinkti, įsiminti ir vartoti daugybę vaizdingų, išradingų žodžių, bei posakių".

FABRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coe ho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

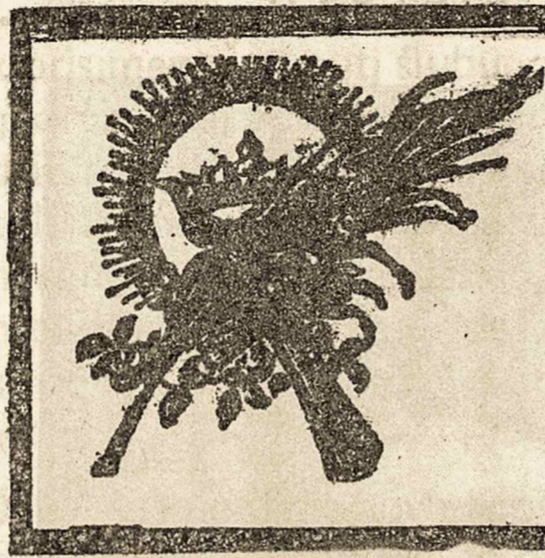
Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 1º and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

„Lietuvių kalba — ne tik skambanti ir žodinga. Ji yra išlaikiusi daugelį tokių ypatybių, kurios kitų tautų kalbose jau išnykusios... Ji (lietuvių kalba, A. M.) labai reikalinga baltistikos mokslui. Lietuviškai parašytus baltistikos darbus skaito ir supranta (o kartais lietuviškai ir rašo) įvairių tautų mokslininkai baltistai — latviai, rusai, ukrainiečiai, estai, baltarusiai, lenkai, čekai, vokiečiai, rumunai, italai, anglai, amerikiečiai, olandai, norvegai, švedai, suomiai, prancūzai, austrai, japonai ir kiti. Lietuvių kalba nemažo tarptautiškumo pasiekia baltistikos konferencijose, į kurias suvažiuoja mokslininkai iš įvairiausių kraštų. Tose konferencijose ir nelietuviai yra skaitę pranešimus ir dalyvavę diskusijose lietuviškai... Taigi kalbų tyrinėjimo srityje lietuvių kalba yra pasidariusi viena iš tarptautinių kalbų. Jeigu šią kalbą kitų šalių kalbininkai išmoka taip, kad gali lietuviškai kalbėti ir rašyti, tai mums ją kaip gimtąją kalbą stropiai mokytis, pastoviai tobulinti ir tausoti yra svarbiausia pareiga“.

Čia esmė pateikę vienos lietuvės pedagogės siūlomas priemones, kurias vartodami mokytojai ir tėvai galėtų paskatinti vaikus daugiau susidomėti lietuvių kalba ir ją daugiau pamilti. Prašome dabar spėti, kas yra ta pedagogė ir iš kur jos mintys yra paimtos. Ar ji yra lietuvių kalbos profesorė, kuriame nors JAV universitete, kur lietuvių kalba yra dėstoma, ar kurios nors lituanistinės mokyklos mokytoja? Ar jos mintys buvo pateiktos kurioje nors lituanistinių mokyklų mokytojų studijų savaitėje ar kokiam nors kultūrininkų suvažiavime?

Nei viena, nei kita. Manau nustebsite, kai pagaliau pasakysiu, kad šios mintys yra paimtos iš okupuotoje Lietuvoje Švietimo ministerijos leidžiamo oficialaus pedagoginio — metodinio žurnalo „Tarybinė mokykla“ (š.m. vasario mėn. numerio), skiriamo pradinių ir vidurinių mokyklų mokytojams. Kodėl pasakiau, nustebsite? Ogi todėl, kad kaip žinome, ypač iš pagrindžio spaudos, rusų kalba yra brukta brukama lietuviškose mokyklose jau pradėdant nuo vaikų darželio, kad lietuvių kalbos savaitinis pamokų skaičius kai kuriose klasėse mažinamas, o rusų kalbos pamokų skaičius ton sąskaiton didinamas ir, kad okupuotos Lietuvos pedagoginėje spaudoje iki šiol labai dažnai raginama daugiau dėmesio kreipti į rusų kalbos mo-

JONUI ANTANAČIUI

mirus

giliai užjaučiame sūnų Nardį su šeima, dukrą Audrą su šeima, kitas gimines bei artimuosius ir kartu liūdime.

Jurgis ir Pranciška Garškos

kymą, kadangi ji esanti didžiosios tėvų kalba, o kartu ir interakcionali kalba, nes ji vartojama ne tik Sovietų Sąjungoje, bet ir daugelyje kitų kraštų. Tad ne vieną gali stebinti tas faktas, kad kai Lietuvos mokyklų rusinimas yra vis daugiau intensyvinamas, kai bet koks nacionalinis pasireiškimas yra skaitomas didžiąja nuodėme, Marija Gylienė iškelia lietuvių kalbą į aukštybes ir pripažįsta jai taip pat internacionalumo žymes, vienoje minėto straipsnio vietoje taip išsireiškia: „Tačiau mokslinėje ir kultūrinėje srityje lietuvių kalbos internacionalumas yra akivaizdus. Didžiausio internacionalumo lietuvių kalba pasiekė kalbotyroje“.

Tai mus irgi stebina ir maloniai nuteikia, kad dar yra Lietuvoje žmonių, kurie išdrįsta kelti tautinę sąmonę ir šitokiu būdu ugdyti tautinį atsparumą. Ar nebus pajutę Maskvos statybiniai Švietimo ministerijoje, Vilniuje tam tikrą sąžinės grybžtelėjimą už persistengimą ir už užleidimą per daug vietos rusų kalbai, kad tokios nuotaikos straipsnį yra praleidę savo oficialiame žurnale. Kaip ten bebūtų, Marijos Gylienės paskelbtos mintys labai tinka ir mums gyvenantiems išėivijoje, ypač mūsų jaunimui. Esu įsitikinęs, kad mes jomis irgi pasinaudosime.

BOLŠEVIZMAS —

tai nuodingiausios, Markso sufabrikuotos, dujos; jos plaukia per visą pasaulį, ir kur tik jos stipriau susikoncentruoja, naikina visokią gyvybę ir užmuša kiekvieną mintį. Didžiausia to pikto kalvė — Maskva, kur nuolat kalamos grandinės visą žmoniją supančioti ir, atitraukus nuo Kristaus, paklupdyti ją prieš antikristą.

Ad. Jakštas

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846
SÃO CAETANO DO SUL

CURSO

AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
Informações: tel.273-0338

H. Mošinskienė

GEGUŽĖ ŠAUKIA, VYŠNIA PRAŽYSTA

Motinos vardas vaikų lūpose, brangiausias žodis — Mama.

Kas nemigo naktis nemigusi, kas dienos nuovargyje budri visada — Mama.

Garbė Motinoms išbrandinusioms savo vaikus kuriais gali didžiuotis, garbė Motinai, kuri labiausiai mylėdama neteko savo sūnaus ar dukters.

Garbė tai kantrybės pilnai širdžiai, kuri atleidžia savo vaikui jai duotą skausmą ar skriaudą.

Garbė Motinai per baimę ir nelaimės metą savo kūdikį mylėti nuo jo pradmens. Aleliuja.

Noriu tuo pačiu pasidalinti su skaitytojais jaunos poetės Auksės Vasaitytės jausmais:

*„Melsavam kilimėly iš vaikystės,
Aukštųjų topolių šviesoj,
Mažam laively, į kurį negrįžta,
Akimirkoj, giedroj dienoj.
Ir nedalytam saulės kraity..*

*Ateiki, mama, į vaikystės lauką,
Iš ten ir aš į svajones bridau.*

*Ir kaspinę įrišk į plaukus,
Kad dovanų ieškočiau Tau.*

*Ateiki, mama, kai išskridę gulbės
Mums plunksnas atminčiai numes.
Ir mes it paukščiai grįšime apstulbę,
Vos atpažinę byrančias vyšnias.*

*Ateiki, mama, kai kiti nelaukia,
Nes ir užaugę mes tavo vaikai.
Kodėl, sugrįžus į vaikystės lauką,
Ir vėlei, mama, slapčiomis verkei? ..*

Auksė Vasaitytė, 1986 m.

P. S. Motina yra simbolis meilės ir absoliutaus savęs išsižadėjimo. „P i e t á“ nuostabioji Miguelangelo jausmus ir pagarbos stovylos išskaptuotas brangiausias alabastro marmuras didžioje Romos Šv. Petro Bazilikoje laikomas daro įspūdjį, kuris nėra išsakomas žodžiais. Ir man rodos, kad kiekvieno mūsų širdyje yra išlikusi Motina — simbolis meilės ir kančios — kantrybės ir atlaidumo.

Garbė ir ilgiausių metų nuo jauniausios iki seniausios Motinėlės lietuvės Brazilijoje.

St. Santvaras

**KIPRO PETRAUSKO ŠIMTASIS
GIMTADIENIS**

Ateina laikai, kad net pavergta ir persekiojama tauta gimdo kultūrinio gyvenimo talentus. XIX ir XX amžių sąvartoje ėmė skambėti tokie lietuvių tautos muzikinio gyvenimo vardai, kaip Juozas Naujalis, Stasys Simkus, Česlovas Sasnauskas, Mikalojus K. Čiurlionis, Mikas ir Kipras Petrauskai. Visi jie buvo ne tik tautinio prisikėlimo dalyviai, bet ir mūsų muzikinės kultūros ugdymo kertiniai akmenys.

1985 m. lapkričio 23 d. sukako šimtas metų, kai gimė operos dainininkas Kipras Petrauskas, nevarojant žodžiam padidinamojo stiklo — tikras milžinas operos teatro scenoje. Tėvo vargonininko ir konservatorijos studento brolio Miko padedamas, Kipras Petrauskas taip pat pradėjo žengti į muzikinį gyvenimą. Pradžioje vienus kitus metus, dar neišlipęs iš jaunuolio drabužių, ir jis bandė valgyti nelabai baltą vargonininko duoną. 1905 m. įsivėlė į revoliucinį judėjimą — į kovą dėl lietuvių tautos laisvės ir kultūros (kaip tada buvo sakoma), žandarų buvo pagautas su lietuviškais atsišaukimais, jei neklustu — pusę metų pasėdėjo carinės Rusijos kalėjime.

1906 m., kai Vilniuje buvo statoma jo brolio Miko Petrausko opera "Birutė", Kipras pirmą kartą pasirodė op. scenoje (žinoma, jei galima tą kuklų vaidinimą vadinti operine scena). Tuomet pirmą kartą senojoj Lietuvos sostinėj suskambėjo ir nuostabaus grožio tenoras, kuris dar neturėjo jokio mokyklinio apdailinimo.

Po "Birutės" vaidinimų Vilniaus lietuviai patriotai sumetė kiek pinigų ir Kiprą Petrauską išsiuntė į Peterburgu Muzikos konservatoriją, kurioje jis studijavo 1907-1911 m., lankydamas prof. S. Gabelio solinio dainavimo ir prof. P. Palečeko sceninio meno klases (aišku, neaplenkdamas ir kitų privalomų muzikos meno disciplinų). Kipro balso grožis ir jo muzikiniai gabumai netrukus ten buvo pastebėti ir įvertinti — jis pradėjo pasirodyti konservatorijos statomuose op. spektakliuose; buvo kviečiamas dainuoti grafo Seremet-

Kipras Petrauskas

jevo rengiamuose simfoninės muzikos koncertuose.

1911 m. Kipras Petrauskas debiutavo Maskvos Didžiąjame teatre, kur padainavo Romeo vaidmenį Ch. "Gounod op. 'Romeo ir Giulietta'". Gan greit po to pasirodymo Msdkvoj Kipras buvo priimtas į Petrapilio carinės Marijos operos teatrą, kuriame jis dirbo iki 1920 m., ten su dideliu pasisekimu dainuodamas pirmaeilis lyrinio tenoro vaidmenis. Anuo metu Peterburgo Marijos teatras garsėjo kaip vienas didžiųjų ir meniškai galingų operos teatrų Europoje.

Prigimtis Kiprą Petrauską apdovanojo visom grožybėm, kokių tik reikia operinio teatro solistui. Jis buvo aukšto ūgio vyras, turėjo atletinio grožio stumėnį ir kojas, dailių bruožų sceningą veidą, turėjo ir tikrai gražaus tembro bei plataus diapazono balsą (lengvai siekdavo aukštąjį "do", kuriuo dabar pagarsėjo Lucianas Pavarottis) ir turbūt įgimtą didžiai kūrybingo aktorius talentą.

Bet ar vienu tų "grožybų" pakaktų nugalėti sudėtingiem operos dainininko darbams? Velionis op. solistas Al. Kutkus, savo atsiminimų knygoje "Dainininko dalia", prie tų įgimtų Kipro Petrausko talentų dar pridėjo nepaprastą jo stropumą ir darbštumą. Girdi, jau dirbdamas Marijos teatre Kipras privačiai ruošė vis

naujus op. vaidmenis; jei kuris kitas tenoras susirgdavo ar kitur išvykdavo dainuoti — Kipras jau būdavo pasirengęs jį pavaduoti. Rusijos imperatorinių teatrų direkcija netrukus pastebėjusi ir tą Kipro uolumą, pasidariusi jam dar palankesnė. Vadinasi, Kiprą Petrauską į op. solisto aukštumas įkėlė ne tik įgimti gabumai, bet ir jo valia, jo sugebėjimai pasinerti į darbą, ne vienu atveju atsisakant net ir jaunatvės pagundų.

Tokiame skrydy, kokį įveikė Kipras Petrauskas, turbūt ką nors reiškia ir ta ne visų žmonių pagaunama laimė. Marijos teatre Kipras susipažino su Feodoru Saliapinu, ano meto garsenybe, kuris pats vienas didelę dalį rusų muzikos išnešė į Vakarus. F. Saliapinas pamilo Kiprą Petrauską, buvo tokių operų (G. Rossini "Sevilijos kirpėjas", Ch. Gounod "Faustas"), kurių Saliapinas be Kipro nedainuodavo. O tokia bičiulystė tai gal ir yra tikros laimės atspindžiai. Prabėgo vos keli darbo metai — ir mūsų Kipras Peterburge taip pat jau buvo garsenybė, ypačiai mylima ir liaupsinama Rusijos carų sostinės akademinio jaunimo. O juk visų pirma tik jaunimas šaukdavo "bis"; bet teisę kurią nors ariją kartoti Marijos teatre anuo metu iš vyrų tarpo turėjo tik F. Saliapinas, L. Sobinovas ir D. Smirnovas (pastarieji du — tenorai). Malonu čia pirdurti, kad gan greitai bisavimo teisę gavo ir Kipras Petrauskas. Ir tai nebuvo dovana tik už sugebėjimą dailiai ir grakščiai nusilenkti ar nusišypsoti.

Į Lietuvą iš Rusijos Kipras Petrauskas grįžo 1920 m., Savo tėvų žemėje jis tuoj įsijungė į Lietuvos meno kūrėjų d-jos veiklą, įėjo tos d-jos sudaryton komisijon, kuri įsteigė Lietuvos operos teatrą, 1920 m. gruodžio 31 d. pirmą kartą lietuvių kalba (tą pirmąjį op. vertimą anuo met atliko poetai F. Kirša ir B. Sruoga) suvaidinusi G. Verdi op. "La Traviata" (apytikriai mūsų kalbon tą žodį verčiant — "Pakelėj palikta"). "Traviatos vaidinimai, kaip anų dienų pasisakymai liudija, buvo sutikti ne tik su entuziazmu, bet ir su džiaugsmo ašarom (tarp kitko — lietuvių tautos operos istorija yra žymiai vyresnė už kai kurių kitų Europos tautų to pobūdžio teatrų istorijas — Vilniuje,

GELBĖKIME PRAEITIES VERTYBES

Visi esame susirūpinę išsaugoti mūsų kultūrinės ir istorinės vertybes. Visgi pasitaiko atveju, kad per daugelį metų stropiai saugotos lietuviškos knygos ar spauda, rinkėjams mirus, būna išmeta. MŪSŲ LIETUVAI labai rūpi išsaugoti kiek galint daugiau Brazilijoje esančią spaudą, todėl prašome tuos, kurie tokios spaudos ir gal kada mano "atsikratyti", pranešti ML-vos redakcijai telef. 273-0338.

CICSCentro Integrado de Computação e Sistemas S/C Ltda.
Prestação de serviços em computador

Desenvolvimento de sistemas e serviço de programação

Jonas Paulo de Oliveira Silickas

JAD

Suprimentos para Informatica

Formularios, disquetes, discos, fitas para impressoras,
e todo tipo de material para computador

Arlete Dylis Silickas

RUA STELA 515 — BLOCO D — CONJ. 22 TELS. 570-6969 / 575-0187

Lietuvos D. kunigaikščio rūmų teatre, pirmasis op. veikalas buvo statytas 1636 m.). Aišku, "Traviatos" be Kipro Petrausko anuomet nebūtų buvę įmanoma pastatyti; kitus du didelius tos operos vaidmenis su Kipru dainavo Adelė Nezabitauskaitė-Galaunienė Violetą ir neseniai iš Amerikos grįžęs baritonas Antanas Sodeika — tėvą Germontą.

Kipras Petrauskas mėgo įvairaus pobūdžio sportą. Pats buvo tikrai geras šaulys, kiek prisimenu, nekartą laimėjęs trofėjus Pabaltijo tautų šaudymo rungtynėse; mėgo medžioklės ir meškeriojimą, lankydavo sporto varžybas; mėgo biliardą ir kortas; apie Kipro pralaimėjimus prie kortų stalo buvo sukurta keistų ir net juokingų legendų. Aplamai — jis buvo mielas ir į puikybę nenugrimzdęs vyras, tačiau su dauguma Operos teatro bendradarbių buvo gana atokus, intymiau draugavo tik su Ant. Sodeika, Ant. Kučingiu, Vyt. Marijoniūnu ir dar vienu kitu teatro žmogumi, o su kitais į artimas bičiulystes nesipainiojo.

Nepaisant Kipro Petrausko būde slypinčio vésumo ir atokumo, teatrinė etika jam buvo įstatymo raidė, 1933 m., Valsteatro direktoriaus A. Oleko-Zilinsko dėka, man teko operinių tekstų vertėjas ir lietuvių kalbos prievaizdo pareigos Operoj. Tuo metu buvo rimtai susirūpinta scenine lietuvių kalba — tartimi ir ypač čia mūsų kalbos kirčio problemom. Dramos teatre tais reikalais rūpinosi poetas Petras Vaičiūnas, o man teko Operos kalbiniai vargai. Beveik dešimt metų aš verčiau į liet. kalbą operų dramas, taisyčiau senus vertimus, valandų valandas dirbau su solistėmis (pvz., su Al. Staškevičiūte) ir solistais, kuriems liet. kalbos akcentologija ir tartis sudarė sunkumų. Bet anksčiau keletą op. vertimų buvo atlikusi poetė Alė Sidabraitė (dramos akt. A. Zalinkevičiūtė-Petrauskienė, Kipro žmona; iki šiol prisimenu jos darytą St. Moniuškės op. "Halkos" Jonteko arijos vertimą, kurio muzikinį skambesį dera vadinti pavzdiniu: "O Halina, o mergina, myli ma mana, tu viena mano paguoda, myli ma mana" ... Aišku, ir čia minimame laikotarpy žmona savo vyrui išversdavo kurią nors dainą ar pas mus neišverstą op. ariją. Tokiais atvejais (taip atsitiko gal du ar tris kartus) Kipras atsinešdavo vertimą į teatrą, ten mane susirasdavo ir tardavo: "Santvarai, tu pažiūrėk, ar čia viskas tvarkoj". Ponios Alės vertimuose,

kiek prisimenu, truputį šlubuodavo žodžių kirčiai, bet aplamai jos darbai būdavo dailūs ir muzikalūs (mat ji pati kurį laiką lankė Muzikos mokyklą, studijavo dainavimą) — ta menka paslauga Kiprui man būdavo malonumas ir paguoda. Ir ar tai nebuvo teatrinio darbo etikos aukštybė? ...

Dabar — kuo didis buvo Kipras Petrauskas? Jo muzikalumas, jo dainavimo kultūra, jo vaidybiniai gabumai, trumpai tariant — jo genijus buvo ta gaivi verdė, iš kurios sėmėsi jėgas ir kūrė teatrinio darbo tradicijas net dvi mūsų tautinio operos teatro dainininkų kartos (o iš pastaryjų mokosi jaunieji ir jaunesnieji). Apie tą Kipro įtaką komp. J. Gruodis andai taip kalbėjo: "Mūsų teatrui K. Petrauskas buvo tuo žmogumi, į kurį lygiavosi visi kiti kolektyvo nariai ir kuris nematpamai juos veikė. Tai vienas didžiausių K. Petrausko nuopelnų mūsų Operai, nuopelnų, neužfiksuotų nei teatro administracijos pranešimuose, nei jo tarnybos lapuose, tačiau neabejotinų ir didžios svarbos nuopelnų, be kurių mūsų Operos teatras būtų turėjęs žymiai daugiau rūpesčių, negu šviesių laimėjimų.

Komp. J. Gruodžio žodžiai — tikra ir įsidėmėtina tiesa. Kipras Petrauskas brandžiausią savo kūrybinio darbo laikotarpį yra atidavęs lietuvių tautos op. teatrui, pradėjęs tam teatre dirbti, kai baigėsi jo amžiaus 35 metai. Turėdamas tvirtą profesinį pasirengimą ir įgimtus op. solisto gabumus, jis galėjo pasišvaistyti daug platesniame pasauly, bet, kaip nūdien atrodo, jam daugiau rūpėjo kurstyti savų namų židinio ugnį.

Žinoma, retkarčiais Kipras išvykdavo į užsienį. Beveik kasmet dvi savaites jis dainuodavo Rygoje, Latvijos Nacionaliniame operos teatre, kiek rečiau Tallinno Estonijos teatre. Su F. Saliapinu jis dainavo kai kuriuose Vak. Europos op. Teatruose. Be to, gastroliavo Vokietijoje, Ispanijoje, Švedijoje, Egipte. Į Buenos Aires Colon op. teatrą buvo nuvykęs ne tik Kipras, bet visa grupė mūsų op. teatro solistų — Vincė Jonuškaitė, Ip. Nauragis, J. Mažeika. Tačiau pati svarbiausia Kipro Petrausko išvyka į užsienį buvo jo kelionė Italijon (1937, o gal 1938, deja, neturiu tikslų datų); tada Milano op. teatre Las Scala jis dainavo N. Rimskio-Korsakovo op. "Kiteže" vaidybinį ir vokalinį požiūriū didžiai sunkų Kuterma vaidmenį. Iš Italijos į Kauną tuomet atskambėjo ne tik išprususios italų operi-

nės publikos šauksmas "Bene. Bene. Bravo tenore. Ancora", bet ir pats Kipras parsivežė tokių italų muzikos kritikų atsiliepimų, kurie jį vadino vieninteliu ano meto Kuterma Europoje.

Nepr. Lietuvoj mes nespėjom įsigyti ir įsirengti patefono plokštelių gaminimo aparatūros, tad ir anų dienų mūsų plokštelių lobiai nėra dideli. Kai kuriuos Kipro Petrausko dainavimo įrašus darė vokiečių firmos Odeonas ir Parlophonas Berlyne, o 1931-32 metais į Kauną buvo atvykęs su įrašymo aparatais britų firmos Columbia atstovai. Tai garsios plokštelių gaminimo įmonės, tik anuomet jų daryti įrašai nėra tokie geri, kokius dabar girdime. Tos firmos į plokšteles įrašė apie 30 Kipro Petrausko dainuojamų op. arijų ir liet. muzikos kūrinių. Tai ir visi plokšteliniai lobiai, deja, dar netobulai įrašyti, kokius Kipras mums yra palikęs.

Kipras Petrauskas iš operos teatro scenos, pasitraukė tik 1985 m., vadinas, jei prisiminsim "Birutės" vaidinimą Vilniuje 1906 m., scenoje dirbęs net 54 metus. Jei tenotai dėl išsilaikymo teatro scenoje eity į varžybas — mūsų Kipras Petrauskas būtų nuostabi retenybė. Per tą laiką jis sukūrė 80 pirmųjų op. vaidmenų, kurių tarpe tokius sudėtingus ir nelengvus vaidmenis kaip op. "Carmen" Don José, "Aidos" Radamesas, Otellas, Samsonas, Faustas, Lohengrinas, Tannhauseris, "kitežo" Kuterma, "Pikų damos" Germanas, "Gražinos" Liutauras ir kt. Kai dabar į tą jo sukurtų vaidmenų galeriją iš tolo pažvelgi — nesunkiai pamatai, kad Kipras Petrauskas buvo ir iki šiol tebėra mūsų tautinio operos teatro monumentas.

Kipras Petrauskas mirė 1968 m. sausio 17 d. Vilniuje, eidamas 83 savo gyvenimo metus, nuo plaučių uždegimo. Mano pavasarių dienų draugas Augustinas Gričius keliuose laiškuose man Kiprą minėjo. Vieną sykį, lyg su įprasta Augustino šypsena, jis tarė: "Palangoj dar tebevaikšto mohikanai Sofija Čiurlionienė, Kipras Petrauskas..." O po kelių metų Gričius taip prašneko: "Graudu žiūrėti į Kiprą, Vilniaus gatvėm vaikšto kaip šmėkia. Kasdien eina į teatrą, bet jo neranda, grįžta į namus, ir tų neranda. Vaikai iš jo šaiposi, kartais net apstumdo..."

Argi iš tikro yra tiesa, kad "šitai pra-eina pasaulio garbė?" ...

"DIRVA"

A. SLIESORAITIS — G. BAČELIS

AUTO POSTO

N. S. DAS GRAÇAS LTDA.

Rua Chavantes, 211
Pari — Tel. 93-6294

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Vila Sacadura Cabral - S. André

MŪSŲ ŽINIOS

MOTINOS DIENOS PAMINĖJIMAS LIETUVIŲ SAJUNGOJE BRAZILIJŲ

Praeitą sekmadienį, gegužės 18 dieną įvyko iškilmingas Motinos Dienos minėjimas Lietuvių Sąjungoje Brazilijoje. Nors Motinos dienos paminėjimas São Paulo lietuvių kolonijoje buvo minimas gegužės 11 dieną, su pamaldomis už gyvas ir mirusias motinas, šv. Kazimiero parapijoje, bet S-goje šis paminėjimas buvo nukeltas vieną savaitę vėliau.

Motinos dienos paminėjimo proga buvo labai gražiai suorganizuoti pietūs — tai nuopelnas S-gos narių moterų, kurias taip gražiai moka viską suorganizuoti.

Paminėjimas prasidėjo apie 1 valandą po pietų. Lietuvių S-gos Brazilijoje pirmininkas Aleksandras Bumblis, atidarydamas iškilmes trumpai pasveikino susirinkusius palinkėdamas geriausio pasisekimo šių iškilmių proga. Tų iškilmių proga susirinko į salę pilnutėlė S-gos narių ir jų prietelių minia. Tai buvo vienas iš didžiausių S-gos narių subuvimas.

Susirinkusiųjų tarpe matėsi lietuviškos spaudos atstovai, būtent prelatas P. Ragažinskas, "Mūsų Lietuvos" redaktorius ir šv. Kazimiero parapijos klebonas kunigas Pranas Gavėnas, "Mūsų Lietuvos" administratorius kunigas Petras Rukšys, ponija H. Mošinskienė ir kiti.

Kiek vėliau dar kalbėjo p. Aldona Valavičienė ir dar vienas kitas kalbėtojas, o lietuvių kolonijoje plačiai žinomas dainininkas Kazys Ambrozevičius gražiai padainavo keletą dailių dainelių.

Iškilmingas paminėjimas užtrūko iki vėlesnio laiko ir visi susirinkusieji išsikirstė labai patenkinti tokiu gražiu paminėjimu.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje savo centralinėse patalpose yra jau daug kartų suruošusi įvairių minėjimų, iškilmių ir kitokių subuvimų, kurie lietuvių kolonijoje palieka didelį įspūdį.

Stasys Vancevičius

RUOŠIAMA "TAUTŲ ŠVENTĖ"

São Paulo universiteto Medicinos fakultetas ruošia ir šiemet TAUTŲ ŠVENTĘ Associação Atlética Acadêmica Oswaldo Cruz. Tarp kitų, bus ir Lietuvių Seklyčia — Barraca Lituana su lietuviš-

DR. PAULO ŠLEPETYS
CIRURGIA PLÁSTICA
ESTÉTICA E REPARADORA
LIPOASPIRAÇÃO

Rua Augusta, 2.709 — Conj. 32
Fone: 881-8077 — Hor. 12-18 h.
KALBAMA LIETUVIŠKAI

Gedulingų birželio įvykių minėjimo proga
Brazilų tautos ir São Paulo Arkivyskupijos

Birželio (junho) 15 dieną, 10,30 val.

São Paulo Katedroje ŠV. MIŠIOS,
kurias laikys Dom Luciano, Generalinis CNBB Sekretorius.

Giedos São Paulo Miesto Choras — Coral Paulistano.

Ruošdamiesi ateinančių metų Jubiliejui
gausiu savo dalyvavimu jungsimė ir brazilų malda
už mūsų Tėvynę Lietuvą.

Gražu dalyvauti tautiniais rūbais.

kais patiekalais (visi prisimena ir laukia "krupniko"), dainų ir tautinių lietuviškų šokių ansamblio.

Šventės galva ir širdis — dr. Antanas Šiaulys su savo dukterim, medicinos fakulteto studentėm. Tad dr. Šiaulys ir kviečia: "Lietuviai, dalyvaukime tautų šventėje ir įrodykite, kad mokame palaikyti ir ugdyti kad ir tolimos Lietuvos gyvus papročius. Pernai lietuvių seklyčia tarp 22 barakų laimėjo pirmą vietą. Ir šiemet neturim nusileisti".

Ši TAUTŲ ŠVENTĖ bus birželio 21 (VI.21), pradedant 18 val.

Vieta: Associação Atlética Acadêmica Oswaldo Cruz, Rua Arturo Azevedo, nr. 1, Pinheiros.

ŠVČ. JÉZAUS ŠIRDIES PAVEIKSLO INTRONIZACIJA

"Petro Perkumo" namuose (Rua Tabajaras, 556, Pque. da Moóca) yra gražus, naktį apšviečiamas, Švč. Jėzaus paveikslas. Jis buvo viešai išstatytas intronizuotas 1984 metais. Birželio mėnesio pirmąjį penktadienį (VI.6) išpuola liturginė Švč. Jėzaus Širdies šventė. Ta proga 17 val. bus laikomos Mišios apylinkės kaimynams, ypač senesniems ir liguotiesiems, kurie negali toliau nueiti. 20 val. prasidės mėnesinės adoracijos valanda lietuviškai, su pašaukimo aktu ir prisiminimu paveikslų intronizacijos.

Būtų gera, kad ypač šiais "Šamoningo Tikėjimo metais" atsirastų daugiau lietuvių šeimų, norinčių intronizuoti Jėzaus Širdies paveikslą savo namuose. Šv. Kazimiero parapijos kunigai praves tas prasmingas intronizacijos apeigas betkokoje gilesnės religinės praktikos šeimoje.

PETRO PERKUMO NAMŲ ŽINIOS

Praeitą šeštadienį (V.17) Petro Perkumo Namų koplyčioje įvyko nuo seniau planuotos, namų gyventojų JURGIO MORKERTO sutuoktuvės su MARIJA DA SILVA.

Sutuoktvių Mišias atlaikė kun. Petras Urbaitis; liūdytojais buvo, taip pat, Petro Perkumo Namų įnamiai.

Tarp ypatingų kviestų svečių buvo Veronika Musteikytė. Ji, tarp kitko, yra ir Karako "Damas Salesianas" atstovė Sanpauly, o taip pat ir Petro Perkumo Savanorė ir Namų globotoja - supervizorė.

PPN krsp.

ŠV. KAZIMIERAS VILA BARBOSOJ

P. Albina Vasiliauskaitė, Vila Barbosa, MG, gavusi lapelį sumšv. Kazimiero atvaizdu, jo biografija ir malda į Šventąjį už Lietuvą, rašo: "Gavau šv. Kazimiero paveikslėlius — ir jau šimtą su viršum išdalinau tarp čia gyvenančių žmonių.

Čia žmonės nieko nežino apie šv. Kazimierą, tai aš turiu paaiškinti, pasakyti kur jis gimė, kur gyveno, kiek gero žmonių padarė. Visi džiaugiasi ir dėkoja už šv. Kazimiero paveikslėlius — ir ne tik ji, bet ir man ranką bučiuoja".

Gi kalbant apie šv. Kazimierą, priminama ir Lietuva. Ir apie ją reikia taip pat "paaiškinti, pasakyti", kur ji yra, kuria jos padėtis... Ir praveisti tarp vietinių maldos dieną už Lietuvą. Tokiu būdu mūsų p. Albina yra tikra Lietuvos ambasadorė tame Minas Gerais kampely.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI

YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

CHOPPERIA
ALEXCHOPP **LTD.A.**

CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

Nepamiršk:

1986
SAMONINGO
TIKĖJIMO
METAI

VEIKLOS KALENDORIUS (kuris prašosi papildomas)

Birželio mėnuo:

1: Bendros jubiliejinės maldos diena

6: Švč. Jėzaus Širdies šventė

15: Lietuvių tautos išsklaidymo diena: pamaldos katedroj.

22: Šventkelionė į Aparecidą

29: Paskutinis mėnesio sekmadienis – 16 val. Šamoningo Tikėjimo metų programa šv. Kazimiero p-joj.

30: Atvyksta "Spindulys" (iki VII.6)

RELIGINĖS VEIKLOS KOMISIJA:

Pagyvinti lietuviškus krikščioniškus papročius ir pamaldas

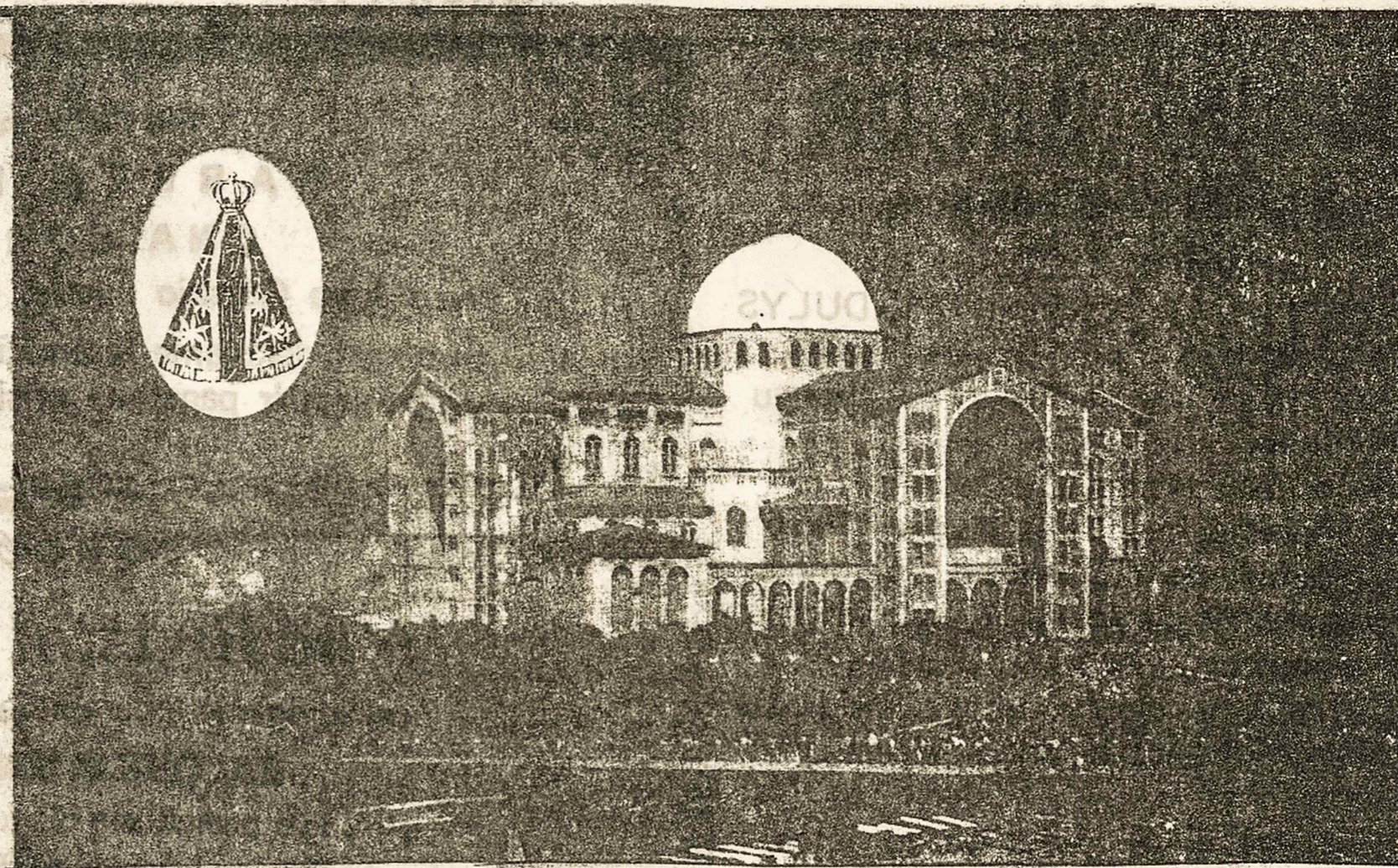
Krikščionių katalikų pasauly birželio mėnuo yra skirtas pagilinti ir pagyvinti pamaldumui į Švč. Jėzaus Širdį.

"Širdies simboliuje mes regim ir garbinam begalinį ir dosnų mūsų dieviškojo Atpirkėjo gerumą" (Pijus VI). "Ir prie pagarbos ir atlyginimo, kuriuos Kristus yra atidavęs Dievui nusidėjėlių vardu, ir mes ne tik galime, bet ir turime prijungti savąją pagarbą ir atlyginimus" (Pijus XI).

Taip pat yra proga kiekvienoj lietuvių kataliko šeimoj intronizuoti, kur dar nebuvo padaryta, Švč. Jėzaus Širdies paveikslą ir į jį atkreipti tinkamą dėmesį.

Kiti krikščioniški veiksmai:

– Pamaldos katedroj šiemet turi būti ne vien tik jau tradicija tapusi ir brazilų "Maldos Diena" už Lietuvą bei kitus be-

Birželio 22

ŠVENTKELIONĖ Į APARECIDA

dievi – komunizmo pavergtus krastus, bet lyg ir "repeticija" ateinantiems – jubiliejiniams – metams.

– Ir šventkelionė į Aparecidą turi turėti kitą atspalvį: pavesti Marijai šiuos dar mažai šamoningus "Šamoningo Tikėjimo Metus" bei visą ruošimąsi artėjančiam Lietuvos Krikšto Jubiliejui; ir apžiūrėti lietuviškam kryžiui skirtą žemės sklypą.

KRIKŠČIONIŲ PAGALBA

Kiek kartų Dievo priešas išdidus Pakilęs daužė Petro laivo sienas, Bet jo strėles, jo ietis ir kardus Sulaužė Tavo šypsnis vienas.

Kovų audroj mes šaukiameš Taveš, Visų krikščionių nuostabi pagalba. Kas be Taveš į pergalę mus ves? – Karštoj maldoj Tau mūsų širdys kalba.

O neapleiski mūsų varguose, Kai mūsų jėgos silpstančios išsenka, Kada maištinga pragaro dvasia Aplinkui mus aukas kasdieną renka.

Tu melsk už mus, nes priešas nuolat puola. Globoki mus, globoki Petro uola.

MALDOS GALIA

Diena ilga, ir jos našta atrodė persunki mano jėgoms; staiga ji pakilo – man nežinant, kažkas suklupo maldai.

Kas nors tą valandą paprašė Dievą palengvint mano našta. O Jis – be galo gailestingas – nužengė ir paėmė ją iš manęs.

Nežinome, kaip dažnai, mums

besimeldžiant

už paklydusį, sužeistą, nelaimingą, išklausa. Nejučiom jų širdyse atsiranda ramybė ir tylą.

Kas nors pasimeldė. Tikėjimo ranka palietė Dievą ir atkvietė Jį žemėn tą dieną.

Daugybei širdžių reikia maldos, tiek daug maldos: tad, MELSKIMĖS.

A A

JUOZUI BENDŽIUI

mirus

atsiskyrimo skausme nuoširdžiai užjaučiame žmoną Antoniną, sūnų Av. Pulk. Dr. Vytautą – Sąjungos - Alianča narį, sūnų Dr. Albiną, dukrą Lidiją, jų šeimas bei artimuosius.

Sąjungos - Alianča
Valdyba

SAMONINGO TIKĖJIMO METAI

"Norėtume kartkartėmis priminti visiems tikintiesiems – vaikams, jaunimui ir suaugusiems:

SEKMADIENĮ PASKIRKITE BENT PUSVALANDĮ KATEKIZMUI".

Lietuvos vyskupai ir vyskupijų ganytojai

MŪSŲ ŽINIOS

SPINDULIO ANSAMBLIO KONCERTAS

Dainų ir šokių ansamblis SPINDULYS atvyks pas mus iš Los Angeles liepos 1 dieną. Grupę sudaro 31 dalyviai ir kartu keli turistai.

Koncertas pas mus bus seselių Pranciškiečių salėj liepos 6 d. po piet. Tiksliai valanda bus paskelbta vėliau. Spindulys tą pačią dieną giedos per 11 val. lietuviškas pamaldas V. Zelinos bažnyčioje.

Dr. Antanas Šiaulys jau rūpinasi išgauti pasirodymą antro kanalo televizijos stotyje.

Prašome šeimų, kurios turėtų vietos, priimti vieną ar daugiau šokėjų nakvynei. Dar yra nemažas skaičius neaprupintų nakvynėm. Bus gera ir maloni proga susipažinti ir pabendrauti su svečiais. Skambinti Vėrai Tatarūnienei telefonu: 63-73-44.

JONAS TATARŪNAS SERGA

BLB-nės pirmininkas Jonas Tatarūnas turėjo mažą problemą su širdimi. Savaitę išbuvo ligoninėj, o dabar daktarai jį privertė išsėtis namie ir nieko nedirbti. Linkime dideliu kolonijos veikėjui greit sustiprėti sveikatoj ir vėl pasirodyti mūsų tarpe.

VEIKS ŠEIMYNIŠKAS BUFETAS

Paskutinį mėnesio sekmadienį šv. Kazimiero parapijoje ruošiamas ŠAMONINGO TIKĖJIMO METŲ PROGRAMA:

- 16 val.: pasikalbėjimas religine tema;
- Mišios (galimai iškilmingesnės);
- vaisės, pasižmonėjimas.

Tad šį paskutinį gegužės mėnesio sekmadienį (V.25), po 16 valandos pamaldų, numatytas pobūvis, kur veiks ir šeimyniškas bufetas, su skaniais lietuviškais užkandžiais bei braziliskais vandenimis. Norintieji galės net pavakarieniauti. Panašiai, kaip praktikuojama JAV-bių, Ka-

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJA ONA GORSKIENĖ

vyro Jono Gorskio mirties metinių proga (20 Gegužės) širdingai dėkojame laikraščio rėmėjai ir talkininkei už paramą ir pagarbiai prisimename a.a. Joną Gorski.

ML Administracija

Nuoširdžiai sveikiname

mūsų ilgametę parapietę ir ML-vos tslinkininkę

SALOMĖJA NABUŠIENĖ

laimingai pasiekusią 80-to gimtadienio (V.21 d.)

Visi džiaugiamės šia sukaktimi ir prašome Dievo, kad dar ilgai ją laikytų mūsų tarpe sveiką ir linksmą.

Šv. Kazimiero parapijos kunigai, parapiečiai ir ML-vos redakcija, administracija bei talkininkai

nados ir kitų kraštų lietuviškose parapijose.

Ši iniciatyva kai kam duoda darbo, tačiau dalyvaujantiems, ypač gi namų šeiminkėms, yra didelė paslauga. Ir, bendrai, labai reikalinga lietuviškam pasižmonėjimui.

Jei kas atneštų ką nors iš namų, tātai galėtų praturtinti bendrą bufetą – ir būtų tam tikra parama nelengvai besiverčiančiai mūsų parapijai. (KPU).

PARAMA "MŪSŲ LIETUVAI"

Malonu pastebėti, kad dar atsiranda tautiečių, kurie prisimena paremti vienišą Brazilijoj lietuvių spaudos organą – "MŪSŲ LIETUVĄ". Viena tokių – p-lė Aldona Valavičiūtė, kuri prisiunte Cz. 200,00. ML-vos administracija jai nuoširdžiai dėkoja.

Tokia pat padėka ir inž. Gražvydui Bačeliui, kuris siunčia čekį Cz.500,00 "mano ir Algirdo Sliesoraičio vardu".

SVECIAS IŠ LOS ANGELES

Besilankydamas Brazilijoj, viešėjo São Paule iš Los Angeles, JAV, žurnalistas, keliautojas ir mokantis lengva plunksna perduoti kelionių įspūdžius – Kazys Karuža. Prisirinko, atrodo, nemažai medžiagos ir iš Brazilijos – bei jos lietuvių – gyvenimo. Kazys Karuža lankėsi ir šv. Kazimiero parapijoje bei ML redakcijoje.

FILATELINĖ PARODA

Gegužės 19 Biblioteka Mario de Andrade auditorijoje, Rua da Consolação, 94, buvo atidaryta Lietuvos Pašto Ženklių paroda – Selos da Lituânia 1918 – 1940. Tai mūsų veiklaus filatelisto, Antano Augustaičio, kruoštaus darbo ir pasišventimo išdava. Paroda nori, tarp kitko, paminėti lietuvių imigracijos į Braziliją 60-metį.

Paroda skoningai išstatyta, įdomi savo rodiniais ir, kas svarbiausia, primena ir kelia gyvos Lietuvos vardą, kurį kai kas nori nušluoti nuo žemės paviršiaus. Tai dar vienas būdas kovoti už Lietuvos nepriklausomybę. Tad šiltai sveikinam Lietuvos Pašto Ženklių parodos rengėją.

Parodą bus galima lankyti iki gegužės 31 dienos.

ŽIAURIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS RIJWE IR APYLINKĖSE

Rijo – Niterojaus, Petropolio ir apylinkių lietuviai šio ateinančio birželio (VI.1) pirmąjį sekmadienį, 10,30 val., Sant'Ana Amžinos Adoracijos Šventovėje, ruošiasi vieningai dalyvauti matriarkės Uršulės Gaulienės užprašytose Šv. Mišiose, prisimenant kenčiančią Tėvynę ir Sibirian išvežtuosius bei ten mirusiuosius.

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

EKSKURSIJA

Į LIETUVĄ EXCURSAO A LITUANIA.

(NUO 10 RUGPIŪČIO IKI 23 RUGPIŪČIO
DE 10 DE AGOSTO ATÉ 23 DE AGOSTO)

Ekskursijos vardas "VILNIUS". Numatyta būti Lietuvoj 11 dienų: 5 dienos Vilniuj, 2 - 3 dienos Kaune ir apylinkėse, o paskui, specialiu autobusu, važiuosime po visą Lietuvą. Grįžus į Vilnių – atsisveikinimo vakaras su giminėm ir draugais.

Galima užsirašyti iki 15 birželio.

Rezervuoti ir teirautis tel. 241-2831 pas Aleksandrą Boguslauską.

Šią lamą kelionę lydėsiu aš pats.

Po ekskursijos Lietuvoj, kas norės, galės likti Europoj iki 2 mėnesių ir aplankyti kitus Europos miestus.

Palengvintos išsimokėjimo sąlygos.